

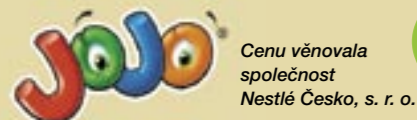
Mlsá celá rodina!

**10x balíčky
cukrovinek
v hodnotě
1 000 Kč**

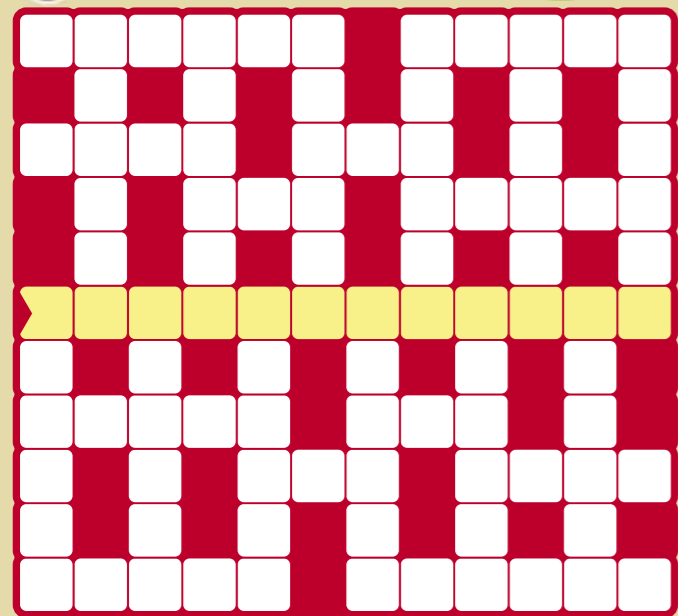
Stalo se vám, že se na vás děti zlobily, když jste jim ujídali ze sáčku bonbonů? Pak si nenechte ujít luštění o sladkou odměnu, o niž se doma můžete bezstarostně rozdělit!

JOJO Máma & já a JOJO Táta & já je speciální balení navržené pro rodiče a děti a najdete v něm vždy dva čtyřicetigramové sáčky, které se od sebe díky perforaci snadno oddělí. V balení JOJO Máma & já objevíte bonbonů ve tvaru malých a velkých krokodýlků s pomerančovou, citronovou, jablečnou a višňovou příchutí. V sáčku JOJO Táta & já na vás čekají bonbonů ve tvaru malých a velkých opiček ve stejných příchutích.

INFO: Stejně jako všechny ostatní JOJO bonbonů i tyto novinky obsahují pouze přírodní barviva a rostlinné výtažky.

Vychutnejte si novinku JOJO Máma & já a JOJO Táta & já – dva sáčky v jednom balení pro společné mlsání celé rodiny!

„Nastěhujete-li“ do kris-krosu správně všechna uvedená slova, najdete v označeném řádku tajenku.

3písmenná: NOK, RŮŽ, UCHO, VID.

4písmenná: AMID, LÉTO.

5písmenná: APRÍL, ČIDLO, KLAUN, SOSÁK.

6písmenná: AFRIKA, BUKLET, KALVÍN, KOMOŘÍ, LATINA, MADRID, NÁSTIN, PRIMAS, RUMPÁL, SKOČNÁ, SLUŽNÉ, SŇATEK, SOUDCE, VANDAL.

12písmenná: TAJENKA.

SP 4 50

kuriozity

KRÁLŮVSTVÍ papírových betlémů

Paní Svatava Vizinová (61) si splnila svůj sen a založila si vlastní betlémové království.

„Betlémy sbírám od svého dětství a nechtěla jsem si jejich krásu nechat jen pro sebe,“ prozradila bývalá učitelka.

„Prošla jsem mnoha životními peripetemi, až před osmi lety jsem se rozhodla opustit velkoměstskou civilizaci a na místě, kde lišky dávají dobrou noc, v Zábrdí u Husince, koupit starý dům. Kdysi dávno v něm fungovala místní hospoda,“ vypráví paní Svatava. V sále v prvním patře pak zbudovala muzeum shromažďující největší vystavovanou sbírku papírových betlémů v České republice. „Jedním z mých prvních byl Ladův betlém, dnes je v muzeu na 1 000 exemplářů a další čekají na nůžky, špejle a lepidlo,“ směje se. Ve valné většině se totiž jedná o betlémy papírové – rozkládací a vystřihovací. Návštěvníci zde mohou zdarma obdivovat betlémy mnoha známých výtvarníků jako Josefa Lady, Mikoláše Alše, Josefa Weniga, Marie Fischerové-Kvěchové i velmi ceněné betlémy Vojtěcha Kubašty. „Mám zde

pozoruhodná díla amatérských tvůrců, například betlém dvaosmdesátiletého invalidního muže z Ústí nad Orlicí, který může pracovat pouze levou rukou. V jeho betlémech se objevuje až 23 500 figur,“ upozorňuje. Vidět lze betlémy od Jany Moštkové, situované do skutečně existujících obcí na Vysočině a jižní Moravě, dále vůbec největší betlém u nás – valašský, široký 3,65 metru – anebo ten nejmenší, který se vejde do krabičky od zápalek.

Rychlé šipy i Občanské fórum

K nesporně unikátním exponátům patří skautský betlém, ve kterém dary Ježíškovi přinášejí Rychlé šipy. Jistě vás zaujme i prvorepublikový reklamní betlém či betlém Občanského fóra. Úsměvné je dílo Cyrila Boudy z roku 1969, ve kterém dal malíř svatému Josefovi tvář

Díky své práci má v muzeu na 1 000 exemplářů

Připravila: Jana Hájičková

Paní Svatava dala v práci výpověď, aby se mohla plně věnovat svému koníčku – papírovým betlémům

Info
● Návštěvu muzea si můžete domluvit celoročně na telefonních číslech 388 332 032 nebo 737 658 054, popřípadě na webových stránkách www.papirove-betlemy.cz.
● Nejezděte neohlášení, protože muzeum nemá pevný otevírací řád, čemuž odpovídá i vstupné – prohlídka je zdarma.
● Pokud se někdy do muzea v Zábrdí vypravíte, budete o to více vítáni, když s sebou přivezete betlém, který vám třeba zabírá místo ve skříni.

Alexandra Dubčeka, na basu hraje Josef Smrkovský a pionýrka nese transparent Ať žije náš Ježíšek!. Paní Svatava nevystavuje jenom cizí výtvarná díla, ale sama je i autorkou šesti výtvarů. Její první osobní betlém vznikl zajímavým způsobem. „Nejprve jsem betlém namalovala jako podmalbu na skle a poté obrázky namnožila na barevné kopírce, vystřihala a sestavila,“ popisuje. Kromě toho vyrábí repliky až dvě stě let starých předloh nebo sestavuje podmalby na více sklech, které vytvářejí prostorový efekt. Jedná se o náročnou práci, a výroba

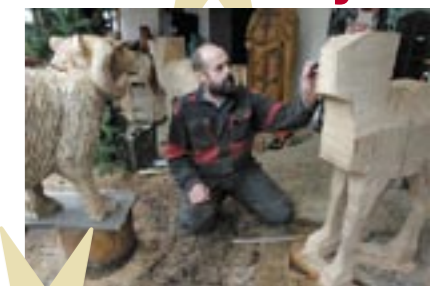
jednoho obrázku může trvat i sedmdesát hodin. Malování na skle výtvarnice dokonce vyučuje.

Milí návštěvníci

Muzeem paní Svatavy prošlo už na 7 000 návštěvníků a na mnohé z nich si uchovává milé vzpomínky. „Ráda vzpomínám na skupinku, co mi u vrat zpívala koledy, přestože byl červenec. Nebo na paní, která se při loučení zeptala: „Můžu vás obejmout?“ Na babičky, které se rozplakaly při pohledu na reklamní betlém s cikorkou ze třicátých let a pak mě tu hladily po tváři. I na unavený, upo-

cený, rozhádaný a podrážděný zájezd, který se díky mým betlémům vzpamatoval a odjížděl rozesmátý a spřátelený. A také myslím na ty, kteří přijedou domů a začnou prohledávat půdy a šuplíky, aby mi poslali svůj betlém, protože „ještě může sloužit...“

Další rekordy

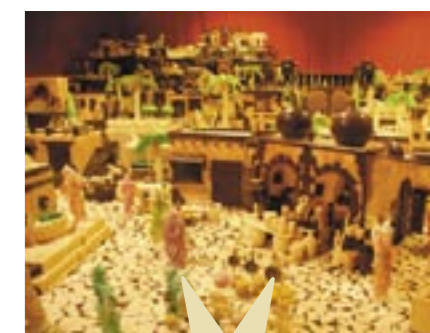
Největší betlém na světě

Největší betlém na světě, který je zapsán v Guinnessově knize rekordů, vytvořil řezbář Jiří Halouzka z Jiříkova na Bruntálsku. Betlém se navíc každý rok rozrůstá o další postavy. Naposledy k nim přibylí Tři králové, pastýř, pět oslíků, čtyři velbloudi, stádo oveček a pět slonů. Ještě vloni měl betlém s figurami v nadživotní velikosti 164 soch, letos už jejich počet překročil číslo 210. Na přání návštěvníků Pradědovy galerie u Halouzky, převážně dětí, začal letos poprvé dřevěné sochy i kolorovat – Tři králové a pastýř s lampou mají dokonce šaty.

Nejmenší betlém v Čechách

Nejmenší betlém, vyřezaný z lipového dřeva a zasazený do lískového oříšku, vyrobil Miloš Němec z Třemošnice. Betlém si můžete prohlédnout v pelhřimovském Muzeu rekordů a kuriozit.

Betlém z čokolády

Ve španělském Rute se nachází největší evropský čokoládový betlém, na který bylo spotřebováno 1 600 kg čokolády.

Foto: Markéta a Petr Prokšovi, archiv Svatavy Vizinové, Anna Vavriková (MF Dnes, Profimedia), Luděk Peřina (MF Dnes, Profimedia)